

Και ο ουρανός έπεσε

ΣΤΑ ΚΕΦΑΛΙΑ ΜΑΣ...

Έχει περάσει πάνω από ένας μήνας από τότε που οι πλημμύρες της Θεσσαλίας και ο απόηχος τους μάς άφησαν άναυδους/ες. Παρόλα αυτά, φαίνεται ότι -για ακόμη μια φορά- το ζήτημα αυτό κινδυνεύει να «χαθεί» μέσα στην ασταμάτητη ροή της πληροφορίας. Κινδυνεύει να θεωρηθεί ως μεμονωμένο περιστατικό που οφείλεται στην «πρωτοφανή» ένταση και την τυχαιότητα των φυσικών φαινομένων. Είναι όμως πράγματι έτσι; Στα υποβαθμισμένα δυτικά προάστια που μένουμε τα παραδείγματα καταστροφών και θανάτων από τις πλημμύρες που δημιουργούν μικρής ή μεγαλύτερης έντασης νεροποντές είναι τόσα, που μόνο για μεμονωμένα περιστατικά δε γίνεται να μιλάμε. Κάθε φορά που βρέχει οι δρόμοι και τα πεζοδρόμια γίνονται απροσπέλαστα, τα υπόγεια -που μένουν ως επί το πλείστον μετανάστριες και φτωχοί- πλημμυρίζουν, το 2014 πνίγηκαν δύο άνθρωποι στο Μενίδι και στο Καματερό. Το ίδιο σκηνικό είδαμε πριν βδομάδες και στο κέντρο της Αθήνας (στο μετρό Ευαγγελισμός) σε ένα έργο που φαίνεται να έχει πολλά ακόμα επεισόδια...

Μεμονωμένο περιστατικό δεν αποτελεί ούτε η διαχείριση των πλημμύρων στη Θεσσαλία από το κράτος και τα ΜΜΕ. Ό,τι έγινε, εύκολα και γρήγορα αποδόθηκε στην κλιματική «κρίση» -όπως και πρότερα έγινε με τις φωτιές του καλοκαιριού. Ευθύς αμέσως τα μέσα μαζικής αποχαύνωσης, ανάμεσα στις κραυγές «φιλόανθρωπης» ανησυχίας για νεκρές, πληγέντες, χαμένες περιουσίες και κατεστραμμένες ζωές φρόντιζαν παράλληλα να καθιστούν σαφές πως κράτος και τοπικοί παρατρεχάμενοι δεν είχαν καμία ευθύνη. Η ρητορεία που χρησιμοποιήθηκε θυμίζει κάτι από το πρόσφατο παρελθόν- αυτό του covid- και είναι ταυτόχρονα δηλωτική για αυτό που θα επακολουθήσει. Όπως και με την απειλή του covid, έτσι και τώρα με τον καινούριο απρόβλεπτο εχθρό- το κλίμα- ενεργοποιήθηκε μια ακόμη κατάσταση έκτακτης συνθήκης, όπου ξεδιπλώθηκαν στρατηγικές φόβου και εκπειθάρχησης. Αρκεί να σκεφτούμε τα αμέτρητα πλέον δημοσιεύματα των ΜΜΕ, κάθε φορά που οι μετεωρολόγοι προβλέπουν μια κακοκαιρία με τις απαραίτητες βέβαια συστάσεις για αυτοπροστασία.*

Τα καταγιστικά σενάρια επικείμενης καταστροφής τροφοδοτούν μία αίσθηση «ανημπόριας» και τελικά μια εσωτερίκευση του φόβου, με τον καθένα να προσπαθεί μόνο να λύσει τα αδιέξοδά του σε μία καθημερινότητα έτσι κι αλλιώς δύσκολη και υποβαθμισμένη σε όλους τους τομείς, δίνοντας ολοένα και περισσότερο το χώρο στο κράτος να ρυθμίζει κάθε πτυχή της ζωή μας. Μέσα σε αυτή την πραγματικότητα της συνεχούς διακινδύνευσης και της εξατομίκευσης οι κρατικοί μηχανισμοί αρκούνται στην αποστολή ενός μηνύματος από το 112 που ενημερώνει ότι έρχεται κακοκαιρία ή φωτιά για να περιορίσουμε τις κινήσεις μας (βέβαια, μπορεί να βρέχει καταρακτωδώς, αλλά για δουλειά θα πάμε, μόνο η βόλτα απαγορεύεται!). Εκκενώνουν περιοχές, απομακρύνουν κόσμο από τον τόπο του, για να μην έχουν την ευθύνη ανθρώπινων απωλειών (χωρίς να μετρούν στις απώλειες τα χωριά, τα ζώα, την άγρια ζωή, τα δάση, τα φυτά). Μοιράζουν την πίτα σε ημετέρους εργολάβους, ενώ αυτό που επιφυλάσσουν στους/στις υπόλοιπες είναι αποζημιώσεις - ξεροκόμματα και περισσότερη καταστολή σε όσους καταδεικνύουν τον πραγματικό υπεύθυνο. Υπέροχες αντιστροφές, υπέροχες ευκαιρίες αποδέσμευσης κεφαλαίων.

* Η διαχείριση αυτή δεν είναι ελληνικής σύλληψης. Εδώ και χρόνια δουλεύεται το αφήγημα της «κλιματικής αλλαγής», που μετονομάστηκε σε «κλιματική κρίση», για να έρθει πριν λίγες μέρες ο γενικός γραμματέας του ΟΗΕ να την αποκαλέσει «κλιματική κατάρρευση». Μία καθόλου τυχαία κλιμάκωση της ίδιας της ονομασίας που αποκαλύπτει την ιδεολογική αξία της «κλιματικής απειλής», ως μηχανισμό παραγωγής φόβου, ως κατασκευή ελέγχου και πειθάρχησης, ως συγκινησιακή φόρτιση απέναντι στον αφανισμό και εν τέλει συστράτευση απέναντι σε ακόμα έναν **άορατο εχθρό.**

Η πλημμύρα στο Θεσσαλικό κάμπο έδωσε επιπλέον την ευκαιρία για επικοινωνιακά και ψηφοθηρικά παιχνίδια εξουσίας. Από τη μία, ο σιχαμένος δήμαρχος Βόλου, Μπέος, που θέλει να εκμεταλλευτεί το νερό των βουνών της περιοχής, βγήκε να κάνει το σόου του με εμφιαλωμένα νερά, εκμεταλλευόμενος ακαριαία την ευκαιρία ψηφοθηρικής περιοδείας στην εκλογική του περιφέρεια. Από την άλλη, κυβερνητικά στόματα εξήγγειλαν δίχως περιστροφές ότι τα φαινόμενα αυτά θα επαναλαμβάνονται, ότι δεν θα κάνουν τίποτα, μόνο θα αποζημιώνουν... Θα εφαρμόσουν δηλαδή την καλά εμπεδωμένη από την εποχή covid θανατοπολιτική των φιλανθρωπικών pass πετώντας όχι μόνο το ξεροκόμματο, αλλά και την ευθύνη στους από τα κάτω ατομικά, υποτιμώντας κι άλλο τις ζωές μας. Κάπως έτσι, η κρατική και νεοφιλελεύθερη διαχείριση «νίπτει τας χείρας της» στα καθαρά νερά των ιδεολογημάτων της και συ «σκάσε και κολύμπα» κυριολεκτικά στα σκατόνερα.

Και κάπως έτσι, οι ευθύνες απέναντι στις όποιες καταστροφές και τους θανάτους βαραίνουν τη «φύση» και όχι εκείνους που χρόνια τώρα οργανώνουν την υποτίμηση των ζωών μας.

Δεν δεχόμαστε «επίθεση» από «φυσικούς εχθρούς», ούτε το «καλό κράτος» κάνει ό,τι μπορεί για να μας σώσει. Αυτές είναι ιστορίες των μμε και των κυβερνητικών στελεχών. Μιλάμε για μία κατάσταση που είναι χρόνια διαμορφωμένη, με τις όποιες καιρικές συνθήκες να παίζουν το ρόλο του καταλύτη: είναι το τσιμέντο που έχει μπαζώσει κάθε ρέμα που υπάρχει, ο υπερπληθυσμός σε μέρη που δεν μας χωράνε, η αστικοποίηση της επαρχίας, τα αντιπλημμυρικά έργα βιτρίνα, η αδιάκοπη λεηλασία της γης, του νερού και του αέρα. Και φυσικά οι συνέπειες δεν είναι ίδιες για όλες, όλους και όλα... οι φτωχοί, οι από τα κάτω, είναι αυτές που σε κάθε τέτοια «έκτακτη συνθήκη» χάνουν ζωές, σπίτια, δουλειές, υγεία... Όπως πάντα, εκείνοι που βρίσκονται στον κοινωνικό πάτο-οι μετανάστριες/ες -δεν αναφέρονται καν στις απώλειες- όπως και τα ζώα, για τα οποία ο μόνος λόγος που έγιναν άξια αναφοράς είναι σαν ιδιοκτησία των κτηνοτρόφων, σαν χασούρα δηλαδή στις τοπικές επιχειρήσεις και όχι ως ανεξάρτητα έμβια όντα.

Δεν εμπιστευόμαστε κανένα κράτος είτε «φιλελεύθερο», είτε «κοινωνικό» ή «όπως-θες-ονειρέψου-το» ότι θα μας σώσει. Μακριά από λογικές εθελοντισμού και εύκολου ανθρωπισμού, που συγκαλύπτουν τους καιροσκόπους διαχειριστές του κράτους, στεκόμαστε αλληλέγγυα δίπλα στους ανθρώπους και τα μη ανθρώπινα ζώα που πλήττονται. Την ίδια στιγμή ας αντισταθούμε στη λήθη των γεγονότων και στην επανάληψη των «έκτακτων συνθηκών». Μόνη απάντηση σε ό,τι μας βρήκε και σε ό,τι έρχεται η αντίσταση στα σχέδια τους για «πράσινη ανάπτυξη» και εκμετάλλευση της γης, του νερού και του αέρα. Μόνος συλλογικός φραγμός στην επέλαση του υπάρχοντος: η διαχείριση των τόπων μας από εμάς τα ίδια στη βάση της αυτοοργάνωσης και της αντι-ιεραρχίας μακριά από λογικές ανάθεσης και προεκλογικών υποσχέσεων. Οι συλλογικές μας απαντήσεις: η αμφισβήτηση των «απειλών» που μας παρουσιάζουν, η δημιουργία δομών αλληλοβοήθειας, ο αγώνας ενάντια στην υποτίμηση των ζωών μας.

Ενάντια στην υποτίμηση και τη βία που δεχόμαστε

Πάντα απροσάρμοστες, πάντα χειμαρρώδεις

ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ – ΑΥΤΟΟΡΓΑΝΩΣΗ – ΑΛΛΗΛΟΒΟΗΘΕΙΑ